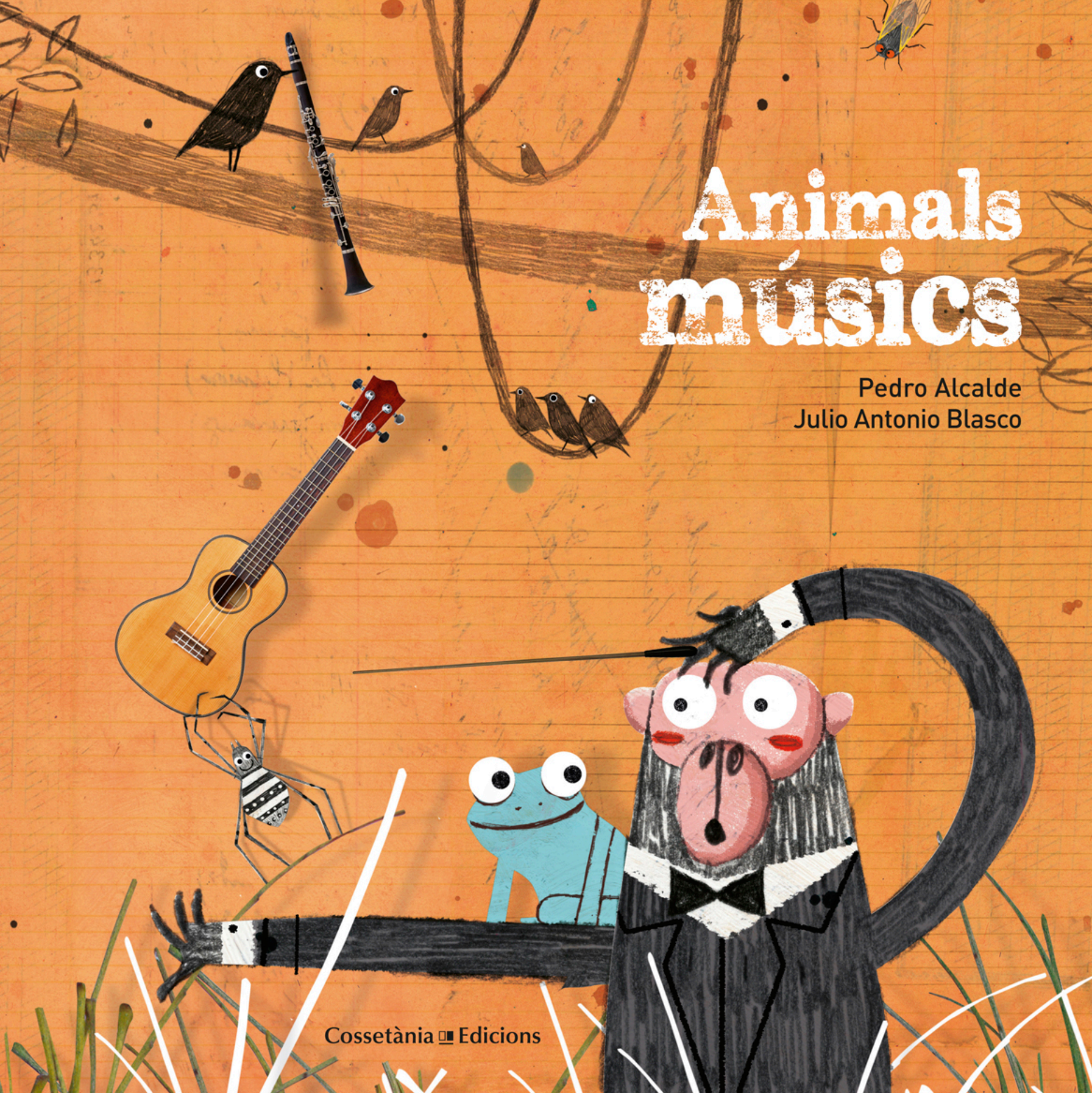
Animals músics

Pedro Alcalde
Julio Antonio Blasco

Cossetània Edicions

Primera edició: setembre, 2017
Idea original: Zahorí de Ideas
© 2017 dels textos, Pedro Alcalde
© 2017 de les il·lustracions i el disseny, Julio Antonio Blasco
© 2017 de l'edició original, Zahorí de Ideas

Disseny i maquetació: Julio Antonio Blasco
Traducció: Diana Novell
Correcció: Alba Arenas

© 2017 de l'edició en català, 9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C/ Violeta, 6 - 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com
ISBN: 978-84-9034-642-6
DL: T 699-2017

Imprès a Barcelona

Tots els drets reservats. Aquesta publicació no pot reproduir-se ni transmetre's en tot ni en part, de cap manera ni per cap mitjà, electrònic o mecànic, incloent fotocòpia, enregistrament o qualsevol sistema d'emmagatzematge, sense el permís previ i escrit dels editors.

Animals músics

04. **Duet a trenc d'alba**
06. **La jungla *Remix***
08. **La coral del crepuscle**
10. **El cantant nocturn**
12. **Serenata per a teranyina**
14. **Copiant Mozart**
16. **Cantant a l'oceà**
18. **Més difícil del que sembla**
20. **El *hit* de l'estiu**
22. **La bellesa de la llibertat**
24. **Cançons d'amor ultrasòniques**
26. **L'afinació perfecta**
28. **Música que sobresurt**
30. **La cançó de les ales**

GIBÓ

El gibó és un simi prim, sense cua i amb els braços molt llargs. Viu com un acròbata dalt dels arbres, on menja, juga, dorm i també canta. La poderosa veu que té es pot arribar a sentir des de 2 quilòmetres de distància.

Els jovenets es queden amb els pares fins que tenen 6 anys.

La forma que tenen de desplaçar-se pels arbres amb l'ajuda dels braços s'anomena braquiació.

Duet a trenc d'alba

Tots els matins, cada parella de gibons dedica un duet a la sortida del sol. Per projectar la seva veu a través de la densa vegetació en què viuen, fan servir la mateixa tècnica vocal que les estrelles de l'òpera. Són els divos de la jungla!

Com ho fan

Produir amb la veu un to que sigui agut i fort alhora no és gens fàcil. Els gibons quan canten ajusten amb gran precisió tots els components del seu instrument vocal, incloent-hi la boca i la llengua. Cap altra família de simis és capaç d'aconseguir-ho i en els humans és una tècnica reservada als cantants professionals. Els gibons la practiquen diàriament amb els seus pares des de ben petits. Quan acaben els estudis, ja són uns grans mestres del bel canto.

La música

- Durant el duet, la parella combina les seves respectives parts musicals per produir una cançó nova i pròpia.
- Els mascles desenvolupen progressivament les seves frases musicals de curtes i simples a llargues i complexes.
- Tot i que de vegades canten junts, normalment la parella executa les seves parts de manera alternada: procediment musical de crida i resposta que en la música clàssica es coneix amb el nom d'antífona.

Viuen en família i les parelles solen estar-se juntes tota la vida.

CRÈDITS DE PRODUCCIÓ

CONCERT:
DUET A TRENC D'ALBA

QUAN:
TOTS ELS MATINS DEL MÓN

AUDITORI:
EL CIM DE L'ARBRE

DURADA:
AL VOLTANT D'UNA HORA

COMPOSITOR:
SR. I SRA. GIBÓ

COPYRIGHT:

Gibó

Característiques:

Mida: de 44 a 60 cm
Pes: de 4 a 8 kg
Temps de vida: 30 anys
Hàbitat: els boscos plujosos del sud-est d'Àsia: Birmània, Tailàndia, península Malaia i nord de Sumatra.
Comportament: són animals socials actius durant el dia. Cada grup familiar ocupa un territori d'entre 14 i 40 hectàrees.
Alimentació: mengen bàsicament fruites, però també fulles, flors, llavors i arrels, a més d'insectes, aranyes, ous i ocells petits.
Enemics: a causa de la caça i de la desforestació progressiva dels seus hàbitats, són una espècie en greu perill d'extinció.

OCELL LIRA SUPERB

L'ocell lira és una au que viu al terra dels boscos plujosos d'Austràlia. Es diu així perquè té una bellíssima cua en forma de lira, l'instrument musical de l'antiga Grècia.

És probablement l'ocell cantor més antic del planeta. Fa més de 15 milions d'anys que existeix!

Cada any, quan acaba l'hivern, perd la seva vistosa cua i viu com si no fos ningú durant l'estiu.

La jungla *Remix*

Molts ocells són capaços de copiar el cant dels seus veïns, però l'ocell lira fa d'aquesta capacitat una virtut. Compon les seves remescles amb les cançons d'altres ocells. I pot incorporar-hi sons d'alarmes, lladrucs, botzines i, fins i tot, de les motoserres que talen el seu bosc.

És la cançó de la jungla!

Com ho fan

Després de construir curosament el seu escenari entre la densa vegetació, l'ocell lira superb es prepara per al xou. Pot imitar gairebé qualsevol soroll que escolta per utilitzar-lo en els seus concerts i danses.

La seva cançó és un *collage* de versions amb l'objectiu d'impressionar i atreure la seva xicota. Com més rara i divertida sigui la sessió, més probabilitats tindrà d'atreure-la. Tot i que potser ho fa per divertir-se: ben poques vegades hi ha algú escoltant-lo!

La música

- L'ocell lira pot imitar més de 20 espècies d'aus en una sola sessió.
- La unitat de la composició està assegurada per la reaparició de diferents parts i per transportar tot el material a la mateixa tonalitat de base.
- La cançó de festeig de l'ocell lira a més d'elements melòdics també conté nombrosos efectes de so.
- El seu rang vocal és molt ampli: 5 octaves!

L'ocell lira té només tres parells de músculs a la siringe, en comptes dels quatre habituals dels ocells cantors, la qual cosa li dona més flexibilitat per a la imitació.

CRÈDITS DE PRODUCCIÓ

CONCERT:
LA JUNGLA REMIX

QUAN:
A L'HIVERN, DURANT L'ÈPOCA DEL FESTEIG

AUDITORI:
DISCOTECA LA JUNGLA

DURADA:
UNS 20 MINUTS

COMPOSITOR:
DJ OCELL LIRA

COPYRIGHT:

Ocell lira superb

Característiques:

Mida: de 80 a 100 cm (incloent-hi la cua, de 55 cm)
Pes: al voltant d'1 kg
Temps de vida: fins als 30 anys
Hàbitat: la jungla del sud-est d'Austràlia i a Tasmània.
Comportament: no se sol allunyar de casa seva.
Alimentació: menja principalment cucs, aranyes, escarabats, larves, centpeus, llangardaixos petits, cargols, granotes i, només en alguns casos, també llavors.
Enemics: gossos, gats i guineus.

LLOP

El llop és un animal mamífer i carnívor de la mateixa espècie que els gossos domèstics. Abans n'hi havia molts en tot l'hemisferi nord, però actualment només habiten una petita part del que era el seu enorme territori.

Cada llop té una glàndula odorífera a la cua que li dona una olor única i personal.

Els llops passen 8 hores al dia en moviment i poden recórrer fins a 100 km en una nit.

En una llopada solen haver-hi uns 8 llops.

La coral del crepuscle

Quan s'apropa la nit i just abans de sortir a caçar, el cor mixt de llops es reuneix amb el mateix entusiasme amb què els jugadors d'un equip esportiu canten el seu himne abans de començar una final mundial.

En un ambient de celebració, canten i gaudeixen escoltant els seus ecos a la muntanya. Després de la caça, si ha estat tot un èxit i ningú n'ha sortit ferit, tornen a reunir-se per fer un últim cant d'agraïment.

Com ho fan

La música sol començar amb una nota simple. La resta dels components del cor entra a continuació. Durant la sessió coral cada un dels llops o llobes triarà una nota diferent. Amb les diverses modulacions que presenten i una gran producció d'harmònics, fa la sensació que el nombre dels cantants sigui molt més gran. Si algú l'escoltés sense veure'ls, es creuria que més que un cor de cambra es tracta d'un veritable orfeó!

La música

- La nota fonamental d'un udol té freqüències semblants a les de la veu humana i pot tenir fins a 12 harmònics.
- Cada udol pot canviar de nota fins a quatre o cinc vegades.
- Els llops són grans mestres de l'art de fer lliscar una nota cap a una altra (glissando)*.
- Els mascles tendeixen a produir un so de «O», mentre que elles produeixen un so més nasal de «U».
- El cor de llops es pot sentir des de 10 km enllà en el bosc o des de 16 km en la tundra.

* *glissando*

Els llops reben classes d'udols des de ben petitons. Quan fan bé els seus deures se'ls premia amb carícies i llaminadures.

CRÈDITS DE PRODUCCIÓ

CONCERT:
LA CORAL DEL CREPUSCLE

QUAN:
CAP AL TARD
(abans de sortir a caçar)

AUDITORI:
L'AMFITEATRE DE LA VALL

DURADA:
1 MINUT APROXIMADAMENT

COMPOSITOR:
ELS LLOPS I LES LLOBES DEL COR

COPYRIGHT:

Llop

Característiques:

Alçada: entre 60 i 80 cm
Longitud: del morro a la punta de la cua, entre 1,3 i 2 metres
Pes: entre 32 i 70 kg
Temps de vida: entre 8 i 14 anys
Hàbitat: a l'hemisferi nord a partir de 30º de latitud, en gran varietat d'ecosistemes: boscos, muntanyes, tundres, zones de taigà o prats.
Comportament: s'organitzen en llopades seguint una jerarquia social estricta. Un mascle i una femella lideren el grup.
Alimentació: ovelles, cabres, porcs, cérvols, antílops, rens, cavalls, ants o bisons, però també salmons, rosegadors o aus.
Enemics: el principal és l'ésser humà, que el caça per l'amenaça que representa per al bestiar o a mode d'esport.

ROSSINYOL

El rossinyol és un ocell petit de color marró i cua vermellosa. A finals d'abril canta les seves apassionades cançons amagat entre els arbustos. El rossinyol també és un símbol de la primavera i de l'amor, i ha inspirat gran quantitat de poesies, cançons, òperes i contes de fades en tot el món.

La cançó del rossinyol s'acostuma a interpretar com un plany, però també són nombrosos els qui la consideren alegre.

La *Sisena Simfonia* de Beethoven inclou en el segon moviment una famosa imitació del cant del rossinyol. Molts compositors han dedicat alguna de les seves obres al seu cant.

El cantant nocturn

El rossinyol sol cantar quan les altres aus deixen de fer-ho: a la nit. El seu cant adquireix així una importància extraordinària en ser l'únic que canta en aquestes hores; a més a més, ho fa amb notes fortes i clares com si es tractés d'un assumpte de màxima urgència.

Com ho fan

El cant del rossinyol és un dels més complets de totes les aus. La seva fama és ben merescuda. I és que les seves interpretacions són pròpies d'un virtuós: el rang de les notes és gran, té moltes variacions de volum i timbre, utilitza notes llargues i d'altres molt curtes i, a més a més, compta amb una gran varietat d'efectes sonors especials amb què acompanya les cançons. La seva decisió i habilitat fa que les estrofes que interpreta mai semblin iguals. Per això es diu que... canta com un rossinyol!

La música

- El rossinyol té un gran repertori i això el fa únic entre els ocells cantors europeus. S'han arribat a comptar fins a 260 estrofes diferents.
- Les estrofes es componen de diversos tons, tant simples com compostos.
- De vegades, un rossinyol proper pot tornar el cant i continuar amb un altre.
- Els rossinyols aprenen el seu repertori durant el primer any de vida.

A les ciutats, canten encara més fort i una mica més agut per compensar el sorollam de l'ambient urbà.

CRÈDITS DE PRODUCCIÓ

CONCERT:
EL CANTANT NOCTURN

QUAN:
ENTRE ABRIL I JUNY

AUDITORI:
LA BRANCA MÉS BAIXA

DURADA:
ESTROFES D'ENTRE 2 I 4 SEGONS
durant hores fins a trenc d'alba

COMPOSITOR:
ROSSINYOL TROBADOR

COPYRIGHT: